

Lägesorientering mobilitetspaketet

Transportföretagen

2022-04-05

Maria Lindh

TRANSPORTFÖRETAGEN

Upplägg

- *Redan gällande nya kör- och vilotidsregler (20 aug 2020)*
- *Beslutade ändringar som trätt ikraft februari 2022*
- *Utstationeringsregler lex specialis – implementering i nationell rätt skulle ha gjorts senast 2 februari 2022*

Redan gällande nya kör- och vilotidsregler (20 augusti 2020)

Rätt att återvända ”hem” var fjärde vecka

- *Förare av internationella transporter ska ha rätt att var fjärde vecka återvända till*
 - *arbetsgivarens arbetsställe där föraren normalt är stationerad, i den medlemsstat där arbetsgivaren är etablerad ; eller*
 - *förarens bostad.*

Företagen ska kunna visa att de fullgör sin skyldighet när det gäller förläggningen av återvändandet (företagskontroll).

Förbud att ta normal veckovila i fordon

- *Får inte tas i fordon eller på ett parkeringsområde.*
- *lämplig och könsanpassad inkvartering med lämpliga sovmöjligheter och sanitära inrättningar.*
- *boendet bekostas av arbetsgivaren*

Svenska sanktioner för nya kör- och vilotidsregler - gäller fr o m 24 maj 2021

Överträdelsen	För föraren i kronor	För transportföretaget i kronor
Förbud mot vila i hytt (artikel 8.8 första stycket förordning (EG) nr 561/2006)	X	20 000 ¹²³
Inte betalat förarens inkvartering (artikel 8.8 andra stycket förordning (EG) nr 561/2006)	X	20 000 ³⁴⁵
Inte organiserat förarens arbete så att han eller hon kan återvända till arbetsstället eller bostaden (artikel 8.8a förordning (EG) nr 561/2006)	X	20 000 ³⁴⁵

forts.

Inte tagit en sammanhängande rast om 30 minuter (artikel 12 i förordning (EG) nr 561/2006)	Penningböter för överträdelser i Sverige ⁶ samt sanktionsavgift om 500 kr för överträdelser begångna utanför Sverige ⁷	<u>500</u> ¹²³
Inte använt reglaget för färja/tåg (artikel 34.5 i förordning (EU) nr 165/2014)	Penningböter för överträdelser i Sverige ⁶	<u>500</u> ¹²³

EU-kommissionen och SSTPAs

- *Utveckla standarder för certifierade parkeringsplatser*
- *Ge relevant information inkluderande platser där certifierade parkeringsplatser finns på en angiven webbsida.*
 - *MS ska uppmuntra anläggning av parkeringsplatser för kommersiella brukare*

SSTPA = *Safe and secure truck parking area*

Frågor och svar på EU-kommissionens hemsida

- Svar på frågor om de nya kör- och vilotidsreglerna:
[mobility-package-questions-and-answers-sv.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/transport/mobility-package-questions-and-answers-sv.pdf)

***Beslutade ändringar som trätt
ikraft februari 2022***

Delar som börjat gälla februari 2022

- Tillträde till yrket (21 februari)
- Tillträde till marknaden (21 februari)
- Landsymbol ska registreras vid gränspassage (k- o v och färdskrivare, 2 februari)
- Polismyndighetens vägkontroller för att säkerställa att reglerna om vägarbetstid efterlevs (2 februari).

Fr o m 21 maj 2022:

- Regler gällande LCVs (tillträde till yrket och cabotage)
(Smart färdskrivare 2 om LCVs i internationell trafik fr o m 1 juli 2026)

Frågor och svar på EU-kommissionens hemsida

- Svar på frågor om vad som utgör ”första lämpliga plats att stanna på efter att ha passerat en medlemsstats gräns”

[Questions and Answers on the manual recording of border crossings in tachographs under Regulation \(EU\) No 165/2014 \(europa.eu\)](#)

Tillträde till yrket

Tillträde till yrket – fr om 21 februari 2022

- *Fordon som används i internationell trafik ska återvända till ett av driftscentrumen i etableringsstaten senast inom åtta veckor efter avfärden*
- *Utgör ett villkor för etablering*
 - *uppfylls inte villkoren för etablering så beviljas man inte gemenskapstillstånd alternativt förlorar sitt tillstånd*
- *Ingen sanktionsavgift eller bot*

forts. Tillträde till yrket – fr om 21 februari 2022

Tuffare reglering vid användandet av utländska fordon

- Svenska tillståndshavare ska enbart få använda utländska fordon i sin verksamhet om särskilda skäl föreligger.
- Utländska fordonen enbart få köras av tillståndshavaren eller dennes personal.
- Syfte: motverka att svenska tillståndshavare verkar som bulvaner åt utländska företag genom att kringgå cabotagereglerna
- Sanktion: penningböter
- Upprepade lagföringar kan även påverka goda anseendet.

Vägtrafikdataförordningen (2019:382)

Registrering av fler uppgifter i vägtransportregistret

- *Transportstyrelsen får genom direktåtkomst behandla uppgifter om*
 - *registreringsnummer på de fordon ett utlandsetablerat transportföretag förfogar över,*
 - *uppgifter om antalet anställda ett utlandsetablerat transportföretag har och*
 - *uppgifter om ett utlandsetablerat transportföretags riskvärde.*

Tillträde till marknaden

Tillträde till marknaden (cabotage) – 21 febr 2022

- *Avkylningsperiod om 4 dagar*
- *Sanktionsavgift (60 000 kr) för utlandsetablerat transportföretag om bestämmelsen överträds*
- *Förskott*
- *Klampning (max 36 timmar)*

Tillträde till marknaden (cabotage) – 21 febr 2022

Slopat cabotageundantag för vägdel av kombinerade transporter

- Tillämpning av cabotageregler även för kombinerade transporter innebär att föraren anses vara utstationerad
- Olika längd på perioden och avkylningsperioden i olika MS:
 - den förstnämnda kan vara längre än 7 dagar
 - den sistnämnda kan vara kortare än 4 dagar
 - i Sverige: 7 respektive 4 dagar
- Sanktionsavgift 60 000 kr; förskott; klampning.
Beställaransvaret träffar även dessa transporter (BÖTER; ej fängelse)

Frågor och svar på EU-kommissionens hemsida

- Svar på frågor om cabotage:

[Rules on cabotage as applicable from 21 February 2022](#)
[\(europa.eu\)](#)

Utstationeringsregler

lex specialis

- implementering i nationell rätt skulle ha gjorts senast 2 februari 2022***

Behandling av utstationering lex specialis i Sverige

- *Proposition 2021/22:166*
- *Motion/er? Betänkande*
- *Riksdag*
- *Lag → Föreslås träda i kraft **15 juni 2022***

*(UL 5 f § - skyldighet att ha SM2 installerad i nyregistrerade fordon som förutsättning för att visa tilläggstransporter ska undantas från utstationeringsregler – föreslås gälla fr o m **21 aug 2023**)*

- *Lagrådsremiss “Fordon ska kunna klampas i flera fall” (**1 aug 2022**)*
- *Förväntad utstationeringsF för vägtransport – sanktionavgift*

Utstationering för vägtransportsektorn

- *Gäller fr om dag 1:*
 - *internationella transporter,*
 - *cabotage*
 - *nationella vägdelen av en kombitransport (om inte vägsträckan i sig utgör en bilateral transport)*
- *Undantas:*
 - *bilaterala transporter*
 - *tilläggsaktiviteter (1+1 alt 0+2)*
 - *transit*

Utstationering – undantag för tilläggsaktiviteter

Fr o m 2023-08-21 då smart färdskrivare 2 finns ska finnas i nyregistrerade fordon är det ett villkor att sådan används för att undantas från utstationeringsregler vid vissa tilläggstransporter

- Registrering av gränspassage (landssymbol)
- Automatisk registrering när SM2 finns
- Till dess manuell inmatning (**gäller fr om 2 februari 2022**)
- Sanktionsavgift om 4 000 kr (MAÖ = mycket allvarlig överträdelse)

- Åkeri etablerat i LT
- **Bilateral (1/2) transport från LT till ES**
- På vägen till ES – lastning (1/2) i PL
- Lossning av polskt gods i DE
- Lastning (1/2) i DE
- Lossning av tyskt gods i BE
- **Fortsätter till ES med godset från LT**

Slutsats:

- **Föraren är undantagen från utstationeringsreglerna vad gäller den bilaterala transporten (LT – ES)**
- **Föraren kör en undantagen tilläggsaktivitet (lastning i PL och lossning i DE)**
- **Föraren är utstationerad fr o m lastningen i DE till dess lossningen är gjort i BE**
- Utstationeringen i DE börjar när godset lastas i DE och upphör när föraren lämnar tyskt territorium
- Utstationerad i BE från inresa till belgiskt territorium till lossningen av godset i BE.

Utstationeringsdeklaration – **prop. 2021/22:166**

- Sanktionsavgift om **60 000 SEK*** för ett utlandsetablerat **transportföretag** om föraren inte kan uppvisa en utstationeringsdeklaration vid vägkontroll **STRIKT ANSVAR**
- Sanktionsavgiften kan sättas ned helt eller delvis om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna skulle vara oskäligt att ta ut sanktionsavgift.

Ovanstående kan komma att bli annan reglering (efter motioner/betänkande).

** Beloppet kommer att fastställas i särskild F om utstationering för förare.*

Prop 2021/22:166 måste först beslutas av Rd

Förskott och klampning (sanktionsavgift vid icke inlämnad utstationeringdeklaration) – **lagrådsremiss**

- Om det utlandsetablerade transportföretaget utför en inrikestransport (**cabotage**) ska
 - ett **förskott** för sanktionsavgiften beslutas och
 - fordonet ska hindras från fortsatt färd om förskottet inte betalas.
- Besluten i fråga fattas av polisman, bilinspektör eller tulltjänsteman i samband med vägkontroller
- Transportstyrelsens uppgift kommer att vara att omgående sätta sig in i aktuella ärenden och direkt avgöra om besluten ska bestå eller inte.
- **Föreslås träda i kraft 1 aug 2022. Kan bli en annan reglering**

Föraren resp. företaget ska kunna visa handlingar

- *Föraren ska kunna visa:*
 - *kopia på utstationeringsdeklarationen (papper el. elektronisk form)*
 - *uppgifter om körningar i värd-MS (fraktsedel); eller*
 - *bevis på inkommande internationell transport och varje påföljande cabotagetransport och färdskrivaruppgifter*
- *Företaget ska efter utstationeringsperioden via IMI på begäran av myndigheter i värd-MS sända kopior av*
 - *handlingar som föraren ska ha tillgängliga*
 - *dokumentation om förarens lön under utstationering, anställningsavtal eller liknande handling, tidrapporter samt betalningsbevis*

Från utstationeringsreglerna undantagna transporter

- Föraren ska kunna styrka att transit, bilaterala transporter respektive tilläggstransporter (1+1 alternativt 0+2) har utförts genom
 1. bevis om de transporter som har betydelse för bedömningen av utstationeringsfrågan
 2. Färdskrivardata

Innehåll i utstationeringsdeklaration

- *Vägtransportföretagets identitet, åtminstone i form av gemenskapstillståndets nummer, om detta nummer är tillgängligt.*
- *Kontaktuppgifter för trafikansvarig eller annan kontaktperson i etableringsmedlemsstaten*
 - *för kontakter med de behöriga myndigheterna i den värdmedlemsstat där tjänsterna tillhandahålls*
 - *för utskick och mottagande av handlingar eller delgivningar.*
- *Förarens identitet, bostadsadress och körkortsnummer.*

forts. innehåll i utstationeringsdeklaration

- *Startdatum för förarens anställningsavtal, och uppgift om vilken lag som är tillämplig på detta.*
- *Utstationeringens planerade startdatum och slutdatum.*
- *Motorfordonens registreringsnummer.*
- *Huruvida de utförda transporttjänsterna utgör godstransport, persontransport, internationell transport eller cabotagetransport.*

forts. utstationeringsdeklarationer

Utstationeringsdeklarationer kan skrivas trots att Sverige är i dröjsmål med att införliva nya utstationeringsregler

- Länk på Arbetsmiljöverkets hemsida:

[Anmäl utstationering vägtransport - Arbetsmiljöverket \(av.se\)](#)

[Reporting postings in the road transport sector - Arbetsmiljöverket \(av.se\)](#)

- Länk till EU-kommissionens hemsida:

<https://www.postingdeclaration.eu/landing>

forts. utstationeringsdeklarationer

- *På EU-kommissionens hemsida finns*
 - *FAQ gällande utstationeringsdeklarationer*
 - *Video som visar hur man skriver utstationeringsdeklaration*
 - *Övningsmaterial kommer att läggas upp*

Länk:

<https://www.postingdeclaration.eu/help>

Frågor och svar på EU-kommissionens hemsida

- Svar på frågor om utstationeringsregler för förare:

https://transport.ec.europa.eu/transport-modes/road/mobility-package-i/posting-rules_en

Utstationering – **prop. 2021/22:166**

Beställansvar

- En beställare av en transport ska kunna hållas **straffrättsligt ansvarig** (böter eller fängelse i max ett år) om en utstationeringsdeklaration inte har lämnats in av det utlandsetablerade transportföretaget/arbetsgivaren.
- Kännedom i beställningsögonblicket **Hela kedjan**
- En **undersökningsplikt** införs för den som yrkesmässigt beställer en **inrikestransport** för egen eller annans räkning av ett utlandsetablerat transportföretag.

forts. Utstationering – **prop. 2021/22:166**

Beställansvar - underrättelseskyldighet

- Den som slutit avtal om transporten med det utlandsetablerade transportföretaget om en **inrikestransport** ska underrätta Arbetsmiljöverket om utstationeringen (om utstationeringsanmälan inte lämnats in).
- Skyldigheten att underrätta AMV ska fullgöras senast en (arbets)dag efter att transporten har utförts. Eftersom föraren då har påbörjat arbetet i Sverige, borde utstationeringen ha anmälts av arbetsgivaren genom en utstationeringsdeklaration.

Konsekvenser av att föraren är utstationerad

- (Icke-bilaterala int trp, cabotage- och vägdel av kombitransporter)
- Föraren omfattas av villkoren i svenska Utstationeringslagen:
 - den s k hårda kärnan – d v s i Utstationeringslagen angivna bestämmelser i
t ex:
 - semesterlagen, föräldraledighetslagen, diskrimineringslagen och
 - arbetsmiljölagen, arbetstidslagen (för kollektivavtalsbundna företag gäller dock uteslutande regler i Transportavtalet istället för lagbestämmelser),
 - lagen om arbetstid vid visst vägtransportarbete (för kollektivavtalsbundna företag gäller dock uteslutande regler i Transportavtalet istället för lagbestämmelser)

forts. Konsekvenser av att föraren är utstationerad

- Löner
- Förslaget innebär ingen förändring mot det som gäller idag
- En utländsk arbetsgivare blir bunden av svenska löner om
 - det ingår kollektivavtal med Svenska transportarbetareförbundet efter stridsåtgärder,
 - ingår frivilligt kollektivavtal med svenska fackförbundet alternativt
 - blir medlemmar i Biltrafikens arbetsgivareförbund.

I länder som har lagstiftade löner eller allmängiltigförklarade kollektivavtal måste utländska företagen som kör inrikestrafik i dessa länder betala löner enligt det aktuella landets bestämmelser.

Transportstyrelsens kontroller av betalning av förarens logi samt förarens rätt att regelbundet återvända hem m m – gäller fr o m 2 februari 2022

- Sedan tidigare har nya kör- och vilotiderna införlivats i svensk rätt (gäller fr o m den 24 maj 2021)

Nu regleras att

- **Transportstyrelsen ska kontrollera** att transportföretag följer kraven i EU:s kör- och vilotidsförordning att betala för förarens logi i samband med en normal veckovila och
- att organisera arbetet så att föraren regelbundet kan återvända hem.
- **Polismyndigheten ska kontrollera** om en förare överskridit den maximala sammanlagda arbetstiden per vecka och rapportera misstänkta överträdelser till Transportstyrelsen (**bestämmelsen i Väg-ATL är dispositiv**)

Tack för mig!

Maria Lindh, näringspolitisk expert EU-rätt och transporter

maria.lindh@transportforetagen.se

0730-44 71 15